

Privacy van cliënten Ambiq

Inleiding

Ambiq is **specialist** in de zorg voor cliënten met een licht verstandelijke beperking (LVB) en bijkomende (gedrags)problematiek. In onze kernwaarden hebben we vastgelegd dat onze medewerkers **vakkundig** zijn: de besten zijn in hun vakgebied en met betrekking tot de doelgroep.

Onder vakkundig verstaat Ambiq ook zeker het op een juiste manier omgaan met de privacy van cliënten. Dit zien wij als voorwaarde om goede en betrouwbare zorg te kunnen garanderen. De cliënt moet er vanuit kunnen gaan dat Ambiq zorgvuldig met zijn gegevens omgaat en met wat de cliënt in vertrouwen aan zijn hulpverlener vertelt.

Visie Ambiq

Cliënten van Ambiq hebben er recht op dat wij als hulpverleners zorgvuldig en vertrouwelijk omgaan met hun persoonlijke informatie. Dit recht hebben zij en wij bewaken dit. Zo is Ambiq een betrouwbare zorgverlener. Wij bewaken de privacy door het toepassen van geldende wet- en regelgeving, het voeren van een proactief informatiebeveiligingsbeleid en het creëren van bewustwording en concreet handelen hiernaar onder onze medewerkers. Wij sluiten hiermee aan bij het [manifest 'In goed vertrouwen; de privacy van de jeugd geborgd'](#). Hier horen ook [vuistregels](#) bij die wij onderschrijven en welke in het dagelijks handelen leidend moeten zijn. Deze [vuistregels](#) geven samen met ons [privacyreglement](#) de verplichtende leidraad die houvast moet zijn in het dagelijks handelen.

Als achtergrond biedt [wegwijzer 'Het beroepsgeheim in samenwerkingsverbanden'](#) hier nog duidelijkheid in. Hierin staat een goed beschreven inzicht met elke dilemma's je als jeugdhulpmedewerker dagelijks te maken hebt en hoe je hier mee om kan gaan.

De positie van de jeugdige, ouders of verzorgers

1. Wij respecteren de rechten van de jeugdige, zijn/haar ouders of verzorgers.

Dit betekent dat wij de jeugdige en zijn ouders of verzorgers in staat stellen om zich zelf een oordeel te vormen over de noodzaak om persoonsgegevens te verwerken of uit te wisselen. Wij zijn transparant over de voorgenomen gegevensverwerking, leggen het waarom van de noodzaak tot gegevensverwerking- en – uitwisseling uit, informeren hen over hun rechten en stellen hen in staat deze uit te oefenen. Uitgangspunt is dat wij geen gegevens verwerken als betrokkene(n) hier bezwaar tegen heeft (hebben). En wij vragen expliciet toestemming als wij persoonsgegevens willen vragen of verstrekken waarop een professionele geheimhoudingsverplichting rust. Hier zijn uitzonderingen op mogelijk, maar alleen als er sprake is van een zwaarwegend belang of een wettelijke bepaling die het mogelijk maakt gegevens zonder toestemming te verwerken. In dergelijke situaties motiveren wij onze handelwijze (*en leggen deze vast in het cliëntdossier*) en proberen wij desondanks zoveel mogelijk tegemoet te komen aan geuite bezwaren.

2. Wij praten mét de jeugdige, zijn of haar ouders of verzorgers. Wij praten niet over hen zonder hen.

Uitgangspunt is dat waar overleg tussen professionals over een jeugdige, zijn/haar ouders of verzorgers noodzakelijk is, dit gebeurt in het bijzijn van en met instemming van de betrokkene(n). Er zijn echter situaties denkbaar waarin dit niet kan. Dit vraagt dan om een zorgvuldige afweging en moet altijd gemotiveerd worden. Betrokkenen worden in zulke situaties in principe altijd vooraf geïnformeerd. Alleen als dit niet anders kan, gebeurt dit achteraf.

3. Wij zien vertrouwelijkheid als een waarborg voor de toegankelijkheid van de hulp- en zorgverlening en als randvoorwaarde voor de kwaliteit ervan.

Dit betekent dat wij ons realiseren dat als deze garantie voor de jeugdige en zijn/haar ouders of verzorgers ontbreekt, dit hen ervan kan weerhouden om de benodigde hulp of zorg te zoeken en/of te aanvaarden, of om de informatie te verstrekken die noodzakelijk is voor een kwalitatief goede jeugdzorg.

Hierbij geldt:

- Wanneer je als medewerker persoonsgegevens verwerkt, waaronder mede wordt verstaan het verstrekken aan anderen (dan geldt het privacyreglement van Ambiq)
- Je krijgt persoonsgegevens van andere organisaties (dan is het mogelijk dat ook de privacyregels van de andere organisatie van toepassing zijn, indien natuurlijk niet strijdig met de wet)

- Privacyregels van de eigen organisatie gelden ook bij netwerkoverleg. Dus uitgangspunt is: hiervoor heb je toestemming van de cliënt nodig.
- De cliënt en / of (gezagdragende) ouders of voogd vragen om informatie (dan gelden de rechten van de cliënt / gezag dragende ouders/ voogd / wettelijk vertegenwoordigers)
- Het cliëntdossier bestaat uit (bijzondere) persoonsgegevens, waarvoor naast de algemene regelgeving ook nog bijzondere (wettelijke) verplichtingen gelden, zoals bijvoorbeeld volgt uit de Wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst (WGBO). In het [privacyreglement](#) staan de betreffende begrippen uitgelegd. Persoonsgegevens zijn naar een individueel persoon herleidbare gegevens: dossiergegevens zijn al veel breder, hiervoor gelden andere regels. In het document van [KNMG Richtlijnen inzake omgaan met medische gegevens 2010](#) worden alle rechten en plichten van de arts en hulpverlener verhelderd.

Het volgende geldt v.w.b. het dossier van een cliënt:

- Alle gegevens zijn onderdeel (papier/digitaal, ook info van anderen)
- Persoonlijke werkaantekeningen zijn geen dossierinhoud en dienen gescheiden van de andere gegevens bewaard te blijven: maar die deel je ook niet met veel anderen en het is heel beperkt wat onder deze persoonlijke werkaantekeningen mag vallen
- De bewaartermijn van het dossier is 15 jaar 'of zoveel langer als redelijkerwijs uit de zorg van een goed hulpverlener voortvloeit'
- Rechten van de cliënt betreffende zijn dossier zijn; inzage en afschrift, correctie van gegevens, toevoeging van verklaringen en vernietiging. Deze rechten staan ook benoemd in het privacyreglement van Ambiq
Het correctierecht houdt in dat de inhoud van het dossier verbeterd moet worden als deze niet juist is. Vernietiging op verzoek wordt ingewilligd, tenzij bewaring van de gegevens van aanmerkelijk belang kan worden geacht voor Ambiq of een derde of de vernietiging in strijd is met de wet
- Dossiergegevens moeten juist en nauwkeurig zijn: gegevens zijn juist en nauwkeurig als deze 'op waarde kunnen worden geschat': dit blijkt uit:
  - Akkoord van een derde over zijn verklaring
  - Reactie van een cliënt op zijn dossier
  - Onderscheid tussen feitelijke en geïnterpreteerde gegevens
  - Weergave van de herkomst van gegevens
  - Actuele gegevens en tijdsaanduidingen
  - Markeren van onjuistheden.

Wie heeft er recht op Inzage van gegevens uit het dossier (inclusief afschrift / kopie)

- Cliënt onder 12 jaar: jeugdige (die toestemming heeft van diens wettelijk vertegenwoordiger) en wettelijk vertegenwoordiger.
- Cliënt tussen 12-16 jaar: jeugdige (mits in staat tot redelijke waardering van belangen) wettelijk vertegenwoordiger en wettelijk vertegenwoordiger
- Cliënt 16-18 jaar: betrokkene zelf (mits in staat tot redelijke waardering van belangen)
- Cliënt 18+: betrokkene zelf (mits in staat tot redelijke waardering van belangen)

In het document van KNMG [Wegwijzer in dubbele toestemming minderjarigen](#) wordt bovenstaande duidelijk uitgelegd.

Meer informatie over [ouderschap en gezag](#) is hier te lezen.

De volgende beperking gelden voor dit inzagerecht:

- Geen / beperkte inzage:
  - i.v.m. bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de ander, en diens belang een overwegend karakter heeft.
  - Het inzagerecht geldt ook voor de wettelijk vertegenwoordiger van de betrokkene, tenzij dit niet verenigbaar is met de zorg van een goed hulpverlener.
- Informatierecht van de ouder zonder gezag
  - de ouder zonder gezag heeft geen inzagerecht desgevraagd heeft deze ouder wel recht op belangrijke informatie over zijn kind (tenzij de ouder met gezag ook geen informatie krijgt en of verstrekking van informatie in strijd zou zijn met de belangen van het kind).

De professional en de samenwerking tussen professionals

4. Wij vertrouwen elkaar in onze deskundigheid en professionaliteit.

Dit betekent dat wij geen gegevens opvragen met als doel het deskundig oordeel van de ander nog een keer te controleren

5. Wij vragen nooit méér persoonsgegevens dan strikt noodzakelijk.

Dit betekent dat degene aan wie wij persoonsgegevens vragen, er altijd van op aan kan dat wij een bewuste en zorgvuldige afweging hebben gemaakt over de noodzaak hiervan voor onze eigen taak. Wij stellen ons daarbij altijd de vraag of het doel waarvoor wij de gegevens nodig hebben ook bereikt kan worden door minder, of helemaal geen persoonsgegevens te vragen. En wij zijn in staat om onze afweging te motiveren.

6. Wij zijn altijd transparant over met welk doel wij persoonsgegevens vragen.

Dit betekent dat we aan elkaar uitleggen met welk doel wij gegevens aan elkaar vragen. En dat de ander er op mag vertrouwen dat we de verstrekte gegevens vervolgens niet voor een geheel ander doel gaan gebruiken.

7. Wij respecteren de positie en eigen verantwoordelijkheid van de professional aan wie wij vragen gegevens te verstrekken.

Dit betekent onder andere dat wij ons bewust zijn van de beperkingen voor de ander om gegevens te verstrekken. Beperkingen die voort kunnen vloeien uit bijvoorbeeld een professionele geheimhoudingsverplichting, en de professionele ethiek en beroepscode die voor de ander gelden.

8. Wij maken altijd een zorgvuldige afweging of het mogelijk is om gegevens te verstrekken in het belang van de jeugdige.

Dit betekent dat wij de vraag van de ander serieus in overweging nemen en voor ons toepasselijke wetgeving, beroeps- en meldcodes ook actief gebruiken om tot een zorgvuldige afweging te komen om al dan niet te verstrekken. Het oplossen van de problematiek in het belang van de jeugdige en zijn ouders of verzorgers laten wij in belangrijke mate meewegen bij onze beslissing. Wij zijn in staat om onze afweging te motiveren.

9. Wij hebben vertrouwen in de andere professional, dat deze de afweging om wel of geen gegevens te vragen of te verstrekken zorgvuldig heeft gemaakt.

Dit betekent dat wij elkaar niet onder druk zetten. Zo nodig gaan we het gesprek aan om beter zicht te krijgen op doel en achtergrond van een vraag om gegevens, of de afweging om gegevens niet te verstrekken en zo tot mogelijk andere oplossingen te komen.

10. Wij voelen ons verantwoordelijk om waar mogelijk bij te dragen aan oplossingen voor de probleemsituatie van een jeugdige, zijn ouders of verzorgers, ook als bepaalde gegevensuitwisseling niet mogelijk is.

Dit betekent dat in situaties waarin wij tot de conclusies komen dat persoonsgegevens niet kunnen worden verstrekt, bijvoorbeeld vanwege professionele geheimhoudingsverplichting, wij bekijken of we op een andere manier kunnen bijdragen aan een oplossing voor de probleemsituaties van jeugdigen en hun ouders/verzorgers, of aan het voorkomen van escalaties van problemen.

Beroepsgeheim

- Het beroepsgeheim van de jeugdhulpverlener houdt in dat deze verplicht is tot geheimhouding van in vertrouwen verstrekte gegevens en dat betekent dat er is zwijgplicht geldt
- Daarom geldt dat alleen met toestemming van de cliënt informatie aan anderen wordt verstrekt. Bij een jeugdige onder de 16 jaar is hierbij uitdrukkelijke toestemming van de wettelijk vertegenwoordiger vereist. Verder geldt dat er uitsluitend noodzakelijk informatie verstrekt mag worden.
- Er bestaan uitzonderingssituaties die doorbreken van het beroepsgeheim nodig maken:

Informatie mag zonder toestemming verstrekt worden aan:

- jeugdhulpverleners/behandelaars die rechtstreeks betrokken zijn bij de zorg en degene die optreedt als vervanger van de hulpverlener, voor zover gegevensverstrekking noodzakelijk is voor de in dat kader te verrichten werkzaamheden.
- ouders met gezag van jeugdige onder de 16 jaar (tenzij in strijd met zorg van een goed jeugdhulpverlener)
- wettelijk plicht/recht

- onverwacht/conflict van plichten (bv. Bij vermoeden kindermishandeling / huiselijk geweld het meldrecht)

Hierbij geldt: *zo veel mogelijk in overleg met betrokkenen en alleen noodzakelijke informatie*

Het beroepsgeheim kan in de praktijk nog wel eens tot twijfel leiden. Wat weegt er in een bepaalde situatie zwaarder: het beroepsgeheim of bijvoorbeeld 'de zorg van een goed hulpverlener'. Het overleggen van je zorgen of afwegingen kan veelal ook op anonieme casusbeschrijvingen met collega's of door bijvoorbeeld een anonieme melding van de Raad voor de Kinderbescherming. Wanneer dit niet kan en toestemming is ook niet mogelijk of gevaarlijk dan dien je deze afweging nooit alleen te maken maar in gezamenlijkheid met collega's en zorg je dat je je afweging juist registreert in het dossier van de cliënt.

Het gaat er daarbij om, om af te wegen of de cliënt het meest is gebaat bij zwijgen of spreken:

- Proportionaliteit: actie in verhouding tot het doel?
- Subsidiariteit: is er echt geen minder ingrijpende actie mogelijk om het doel te bereiken?
- Doelmatigheid: bereik ik met deze actie het doel?

Hoe te handelen:

→ Wanneer hulpverleners in situaties twijfel hebben over de juiste handelingswijze, dient het volgende instrument gevolgd te worden: ['Samenwerken in de jeugdketen'](#)

Uitgebreidere toelichting op bovenstaande is na te lezen in de wegwijzer ['Het beroepsgeheim in samenwerkingsverbanden'](#).

De rechten en plichten van gemeenten in dit kader staan beschreven in de [Privacy Informatie Folder](#).